

۴۲.۱
۹

۸۲۷

شماره ترتیب چاپ:

دوره ششم - سال دوم

۱۳۸۰-۱۳۸۱

—

شماره چاپ سابقه:

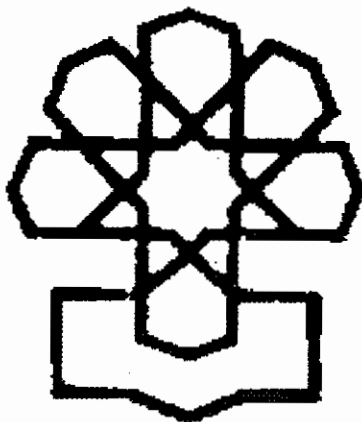
تاریخ چاپ ۱۳۸۰/۶/۱۲

۳۳۱

شماره دفتر ثبت:

گزارش کارشناسی درباره لایحه:

اصلاح قانون تشکیلات شوراهای آموزش و پرورش در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق کشور - مصوب ۱۳۷۲

در صورت تهیه دستورالعمل موضوع تبصره ۲ ماده ۱۴ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش توسط این وزارتخانه نیازی به تصویب این لایحه نیست.

کد موضوعی: ۲۰۰

شماره مسلسل: ۶۲۰۱

معاونت پژوهشی

مهر ۱۳۸۰

کار: دفتر مطالعات برنامه و بودجه

دفتر زیربنایی

اصلاح قانون تشکیلات شوراهای آموزش و پرورش در
استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق کشور مصوب ۱۳۷۲

کدموضوعی: ۲۰۰

شماره‌مسلسل: ۶۲۰۱

پیشینه لایحه

از سال ۱۳۷۶ به بعد به منظور اجرای ماده ۱۱ و تبصره ۲ ماده ۱۴ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش و در راستای فراهم کردن تسهیلات لازم در مصرف منابع در اختیار ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها و رسیدن به اهداف مورد نظر، دولت متن این لایحه را به صورت تبصره در قوانین بودجه سنواتی درج کرده است. در سال‌های ۱۳۷۶ و ۱۳۷۷ در بند «ی» و سال ۱۳۷۸ در بند «ح» و در سال‌های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ در بند «ج» تبصره ۸ بودجه سنواتی (که دقیقاً مشابه هم می‌باشند) به ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها اجازه داده‌اند که اعتبارات غیرپرستنی «برنامه خدمات آموزشی و پرورشی» خود را بدون الزام به قانون محاسبات عمومی کشور و سایر مقررات عمومی دولت صرفاً تابع قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش هزینه نمایند.

این در حالی است که طبق تبصره ۲ ماده ۱۴ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش مجاز بوده است که دستورالعملی را تهیه و ابلاغ نماید که ملاک مصارف اعتبارات برنامه خدمات آموزشی و پرورشی باشد (این دستورالعمل تاکنون تهیه نشده است). لذا در صورت تهیه این دستورالعمل به نظر می‌رسد هیچ‌گونه نیازی به این احکام نبوده است.

بیان مقاصد لایحه

در مقدمه توجیهی لایحه هدف از لایحه اصلاح قوانین بودجه کل کشور و رعایت اصول بودجه مبنی بر درج مسائل غیردائمی ذکر شده است که در واقع برقراری تسهیلات برای هزینه کردن اعتبارات غیرپرستنی برنامه‌های آموزشی و پرورشی سازمان آموزش و پرورش استان است. به موجب اجازه‌ای که در این لایحه منظور شده است سازمان آموزش و پرورش

استان می تواند اعتبارات غیر پرسنلی را بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی کشور و سایر مقررات عمومی دولت هزینه کند و صرفاً نحوه هزینه کردن آن بر اساس دستورالعملی است که وزارت آموزش و پرورش ابلاغ می کند، خواهد بود.

ارزیابی مقاصد لایحه

چنانچه در پیشینه لایحه بیان شد، این لایحه قبلاً به صورت تبصره بودجه ای طی سال های ۱۳۸۰-۱۳۷۶ درج شده است و حال دولت در راستای اجرای تبصره ۴۸ قانون بودجه سال ۸۰ در صدد دائمی کردن این تبصره بودجه ای می باشد. برای دستیابی به عملکرد چند ساله این لایحه در تبصره های بودجه باید به گزارش های حسابرسی و صورتحساب دریافت و پرداخت ۲۹ اداره کل آموزش و پرورش استان ها مراجعه و اطلاعات لازم را جمع آوری کرد و این امکان پذیر نیست زیرا:

۱. چنانچه به پیوست شماره ۲ قوانین بودجه سنواتی از سال ۱۳۷۶ تاکنون مراجعه شود ملاحظه می گردد که اعتبارات برنامه های ادارات کل آموزش و پرورش استان ها طبق دو برنامه «خدمات اداری» و «خدمات آموزشی و پرورشی» (صراحت حکم تبصره ۱ ماده ۱۴ قانون تشکیل شوراهای...) توزیع نشده است.

۲. هنگامی که از مصارف منابع و اعتبار صحبت می شود منظور پرداخت های طبق ضوابط مناقصه و مزایده و نحوه انجام آن ها است. در کل مواد قانون تشکیل شوراهای به نحوه انجام خرید و فروش و نحوه گرفتن فاکتور یا قبض انبار یا صورتجلسه تحویل کالا و خدمات اشاره نشده است. از این رو آیا می توان هزینه ها را بدون ضابطه مشخصی انجام داد. این عمل با اصل ۵۳ قانون اساسی مطابقت نداشته و سلیقه ای می شود. هر پرداختی باید ذی نفع داشته باشد. بنابراین اجرای این حکم تبصره ای از ابتدا اشکال داشته است و چنانچه به صورت قانون دائمی هم بشود باز ابهام دارد و مغایر اصول شفاف سازی و اصلاح بودجه است، (هدفی که دولت در مقدمه توجیهی ذکر کرده است) به بیانی دیگر یک ابهام سالانه به ابهام دائمی تبدیل می شود.

ابهامات قانونی لایحه

۱. منظور از «اعتبارات غیر پرسنلی» چیست؟ در هیچ قانونی تعریف نشده است. در

توزیع اعتبارات جاری دستگاه‌های وزارت آموزش و پرورش به اعتبارات فصل اول و سایر فصول اشاره شده است و در پیوست شماره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۰ به طور کلی اعتبارات ادارات کل آموزش و پرورش به صورت یک قلم تصویب شده است.

۲. آیا این قانون شامل اعتبارات عمرانی غیرپرسنلی برنامه خدمات آموزشی نیز می‌شود؟ این مطلب مبهم است.

۳. سازمان آموزش و پرورش استان تاکنون تشکیل نشده است و در پیوست شماره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۰ نیز به اداره کل آموزش و پرورش استان اشاره شده است.

۴. چگونگی نحوه هزینه منابع مشخص نیست طبق چه مقررات مالی این منابع صرف می‌شود. در متن لایحه به قانون تشکیل شوراهای ارجاع شده است که در این قانون در این خصوص هیچ مطلبی ذکر نشده است.

پیشنهادات

۱. تعیین میزان کل اعتبارات غیرپرسنلی برنامه‌های آموزش و پرورش در قوانین بودجه سنواتی (پیوست شماره ۲)، چون در حال حاضر برنامه فوق وجود ندارد.

۲. چنانچه مقررات مالی در خصوص نحوه خریدها و هزینه‌ها مشخص نگردد امکان اجرای قانون وجود ندارد و سلیقه‌ای خواهد شد و اصولاً امکان نظارت و تأثیر صحت هزینه‌ها صفر خواهد بود.

۳. با توجه به مفاد تبصره ۲ ماده ۱۴ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش نحوه هزینه و صرف اعتبارات برنامه خدمات آموزشی و پرورشی منوط به دستورالعملی شده که باید وزارت آموزش و پرورش تهیه کند. لذا با توجه به مفاد تبصره مذکور لزومی به الحاق تبصره (۳) به ماده ۱۴ نیست. می‌توان از طریق تهیه دستورالعمل فوق‌الذکر و تنظیم مقررات مالی در آن، ابهام قانونی را برطرف کرد که این از جمله وظایف وزارت آموزش و پرورش است و بنابراین نیازی به تصویب لایحه فعلی وجود ندارد.